

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

ANULU XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondū 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N°. 152.

Mercuri, 10 (22) Iuliu.

1885.

Brașovū, 9 (21) Iuliu 1885.

Lăsămū sē vorbescă ađi articolulū de mai
ce ne vine dela unū bunū Românū și sē
spunā ce păreri domnescū în sīnulū poporu-
nostru despre acei Romāni rētaeiți, cari își
cā au datorii sfinte față cu opinca, din care
eșitū și se facū fără rușine instrumentulū
versarilorū nēmului nostru:

Celū mai înțeleptū alū națiunei.

I.

E lucru sciutū și se pōte dovedi cu istoria
mānā, că vađa și renumele națiunei maghiare
alesū străinii le-au căștigatū: Ioanū și Ma-
Corvinulū, Carol Robert, Ludovic celū Mare,
Lassuth, Petőfy, Damjanich, Deak Ferencz ș. a.
timpulū nostru încă totū renegați cugetā și
pentru ea, tocmai ca la Turci. Trefort,
Grünwald Béla, Beksich și alții de acēstā pānurā
au luatū sarcina grea asuprași, de-a face din
o națiune de 15 miliōne, o nu sciu a cāta
terere mare europēnā. Politica de ađi o sustinū
minte cu bani și cu pēna jidovii. Ungurii
invēțați și dedați a culege groșciorulū din
ale altorū națiunī și a lū folosi pentru ei! Rēu
mai pare, că în timpulū mai recentū unele na-
tini au încetatū de a-și mai da contingentulū
renegați.

Romāniū încă li-au datū pānā în epoca deș-
pării totū ce au avutū mai cu minte, mai pu-
nicū, mai avutū; datu-li-au rege, datu-li-au be-
neci, literați, bărbați de statū, datu-li-au ómeni
a-și vērșa sāngele pentru utopiele lorū. Ađi
nu le mai dau decātū Moldovāni Gergely.
Moldovān Gergely e ađi acelu înțeleptū din-
Romāni, care se silesce din rēșputeri a de-
stru numelui maghiarū. Lui i stau ađi la dis-
pozițiune colónele țiarului „Nemzet“; elū scrie
elū articuli de fondū, elū face politicā mare
ternā.

Sē vedemū și noi, în ce împrejurări și cum
face? Nu ni-ar plăcē sē ne blameze d-lui,
renee, precum mărturisesce însuși, se ține de
ca scaiulū de lānā. Acesta fi este pōte și
cerculū meritū în ochii contrarilorū noștri.

Imprejurările în cari face Moldovān Ger-
gely politicā cea mare pe sēma Ungurilor, suntū
statulū de fatale, ba chiar rușinātōre pentru noi.
za, Beksich, Grünwald și ceilalți genii ai
națiunei marī unguresci affāndū, că ei au făcutū
este totū anulū, când n'a fostū caniculā, de-
șă politicā canicularā și temēndu-se a-o conti-
și în caniculā, s'au dusū la băi (scālđi) și
pusū pe odihnā, lasāndū țiarulū „Nemzet“
māna lui Moldovān Gergely fără picū de
că d-nelūi ar putē scōte din capulū
ceva periculosū pentru ei.

Indrumarea ce s'a datū acestui politicū su-
entū va fi fostū cam așa: „Fā tu, pānā ce
veni noi acasă, cu națiunea ta ceea ce
ce o pasere bine cunoscutā cu cuibulū sēu, mai
altū nu așteptāmū dela tine.“

Dar sē nu acusāmū, ci se vedemū ce scrie
estū bărbatū însemnatū, pe care politicii flū
mare pedagogū, ér pedagogii mare politicū,
nepreocupați însă nici una, nici alta.

Moldovān Gergely înainte de tōte dechiarā
„Nemzet“ unguresce, ca se scie tōtā lumea
mānā, cumcā d-nelūi e Romānū. — Noi
ađi ađirāmū așa ceva, dar amū tăcutū. Atātū
curățirii câtū și națiunile au lucruri și impre-
rări de acele, cu cari nu se laudā. Moldovān
Gergely, decā întrū adevērū mai sēmșesce ceva
mānā ar fi trebuitū sē ne cruțe cu decla-
sa, că e Romānū.

Totū într'o rēșuflare, după ce se declarā Mol-
dovān Gergely ca Romānū, declarā elū pe Clein,

dicū mai multū, — cari au nebunitū pe Romāni
cu originea lorū și le-au băgatū ideii nerealizabile
în capū.

Precum se vede, d. Moldovān Gergely n'are
despre însemnătatea *deșteptării* și despre viața
unui poporū mai înalte ideii decātū cele ce le-a
cāștigatū în „örtanya“ la căpitānatulū din Clușiu.
Nu ne mirāmū decī, că d-lui tacēsă astfelū pe
acești nemuritorī ai națiunei romāne și că se
vede a nu și că acestorū bărbați are lu-
mea romānā sē mulțāmescă, că d. e. Romānia
ađi nu e Grecia micā și că noi cești din Ardélū
și Ūngaria în genere ne-amū cultivatū romā-
nesce și cu tōte că n'amū întrecutū pe Maghiari
ne simțimū Romāni.

Fireșce, că tōte aceste, după priceperea
d-lui Moldovān Gergely, nu suntū spre binele
națiunii romānesci, din care pretinde a face parte el
spre nefericirea ei. Mai bine ar fi, decā în Romānia ar
domni și ađi fanarioții și noi cei de dincōce amū
fi încă totū materialū brutū, nesēmșitorū, pentru
scopurile multū laudatului d-sale „cultur-egylet“
din Clușiu.

Noi scimū sē respectāmū pe bărbații redeș-
teptării naționale ai Ungurilor, pe unū Ber-
zsényi, Kazinczy, Kistaludy, Széchenyi, ș. a. și
tocmai pentr'aceea scimū ce datorimū și la ai
noștri; privimū decī cu compātimire și nespūsū
disprețū la acea politicā de „csizmadia-legény“,
care face din Horia, Cloșca, Iancu etc. hoți și
tālhari ér din Clein, Șincai și Petru Maiorū
hebēuci.

N'a cugetatū, d-lū Moldovān Gergely, că pen-
tru acestū hyperservilismū nici stāpāniū d-sale cei
cu sēmșū mai delicatū nu fi vorū sci mulțami?
Ómenii de multe ori primescū servicii de aceste,
dér desprețuescū persōna, care li le face.

Moldovān Gergely se dechiarā pe sine de
uniculū între trei miliōne de Romāni, care are
simțū politicū sānatosū și ne amenință, că în
fine totū vomū veni la vorbele lui. De modestiā
prea mare nu pātimesce Moldovān Gergely pre-
cum vedemū. Dēnsulū ține cu țicala lui Gōthe:
„Bescheiden sind nur die Lumpen.“ Unū per-
sonagiu, care se ridicā cu atāta siguranță peste
trei miliōne de ómeni și nu bagā în sēmā nici
mācarū pe frunțași lorū, meritā sē ne ocupāmū
cu enunțaițiunile, ba chiarū revelațiunile sale po-
litice, deși tustrele miliōnele de Romāni suntemū
convinși în sufletulū nostru, că nu vomū veni
la vorbele d-lui.

Moldovān Gergely înainte de tōte ne dā
sfatulū, ca sē lāsāmū politicā, ca monopolū,
exclusivū Ungurilor și în locū de acēsta sē în-
vēțāmū și sē ne căștigāmū avere, căci suntemū
neinvēțați și sēraci.

Óre pentru ce n'au lāsātū și Ungurii, pe
vremea guvernului nemșescū, ca politicā sē o
facā numai d. Schmerling și ei sē fi statū nu-
mai de carte și avere? Pentru că decā lāsau
politicā pe māna lui Schmerling, dēnsii niciodatā
nu ajungeau acolo unde suntū ađi, ca sē dis-
punā de puterea și averea statului și Moldovān
Gergely nu mai scriea articule de fondū la
„Nemzet.“

Noi eștialalți Romāni, deși nu suntemū
așa de înțelepți ca Moldovān Gergely, scimū
una: că *poporulū care n'are drepturi, nu se pōte
nici cultiva nici înavuți.*

**Strāmutarea juriului din Sibiu și
presa germanā.**

„Schwäbischer Merkur“ scrie în numărulū 165 din
16 Iuliu n. urmātōrele:

„O puternicā mișcare produce în cercurile Sașilor
și Romānilorū ardeleni desființarea juriului de presă din
Sibiu, pe care ministru-președinte o anunțase mai'nainte

Nemaghiari politica șovinisticā de rassā a guvernului lu
Tisza, totū le mai rēmasese — celū puținū în părțile
sudice ale Ardélului — libertatea de a-și esprimā cugetā-
rile prin țiaristicā, mai cu sēmā că jurații sibieni în
preponderanță Sași și Romāni nu puteau lua dreptū niște
atacuri împotriva statului deslușirile faptice ale politicei.
Acum trebue sē se schimbe lucrurile. Sașii și Romāni
trebue sē supōrte în tăcere jugulū. Jurații maghiari din
Clușiu suntū chemați pe viitorū sē-i desvețe de a sbiera
de durere, osāndindū țiaristica germanā și romānā. De
sine se'nțelege, presa maghiarā, care de altfelū iubescē
libertatea, aprōbā, fără deosebire de partide, acēsta mē-
surā a guvernului. Opoziționalulū »Pesti Napló« le
strigā mai cu sēmā Sașilorū cu disprețū, sē mērgā în
Germania sē se plāngā. Ce-i dreptū, în viitorū numai
în foile streine se va mai putē scrie cāte ceva, căci
chiar și pe lāngā cea mai mare îngrijire foile germane și
romāne nu vorū putē scāpā de procurorii statului. Totuși
mai multe foi ardelenē declarā, că vorū continuā neîn-
treruptū lupta pentru poporulū lorū și vorū infruntā cu
curagiu persecuțiunea ce le amenință!«

Convențiunea militarā între Austro-Ungaria și Serbia.

De cātva timpū circulā șgomotulū, că între Austro-
Ungaria și Serbia se va încheia sēu chiarū s'ar fi în-
cheiatū o convențiune militarā, cu scopū de a permite
Serbia libera trecere pe teritorulū sēu a trupelorū austro-
ungare, în casū când acestea arū primi ordinū sē înain-
teze în Peninsula Balcanicā spre Macedonia. Acēstā scire
senșationalā au adus-o mai āntēiu foile opoziționale sēr-
besci, din care causā au și fostū confiscate, ba se vorbea
chiarū că redactorii lorū vorū fi dați în judecatā.

Foile guvernamentale sērbesci, precum și cele
austro-ungare au desmīnșitū acestū șgomotū, care însă,
cu tōte aceste, aflā creșmāntū în multe cercuri, mai
cu sēmā în Serbia. Iată ce scrie o corespondență din
Belgrad, ce a primit'o „Pester Lloyd“:

„Cālētoria comandantului din Agram, generalulū de
cavaleriā br. Ramberg, la Belgrad se exploatăzā din
partea opozițiunei, ca sē imprăștie din nou în lume tōte
șgomotele și combinațiunile posibile asupra viitōrei în-
cheiārī a unei convențiunii militare între Austro-Ungaria
și Serbia. Se dau esactū numărulū regimentelorū, care
eventualū vorū trece prin Serbia, se scie chiarū și aceea,
că convențiunea se încheiā pe dece ani, că Austro-Un-
garia din parte'i și-a luatū îndatorirea sē urce lista
civilā a Regelui la 2 miliōne și că după încheierea unei
uniunī vamale deosebite, curtea va primi alte sume în-
semnate de banī sub titlulū de restituțiunī vamale. Tōte
aceste amērunte, ce se colportēzā cu cea mai mare ho-
tārīre, pretindū pe de o parte a discreditā pe Regele și
guvernulū actualū, cari pentru folose personale arū
trāda și ar vinde independența Serbiei, pe de altā parte
a face cātū mai urgisītū numele Austro-Ungariei.“

Corespondența din Belgradū mai spune, că totū în
acestū scopū se exploatăzā și sosirea episcopului Stross-
mayer în Belgrad. Se vorbește, că Regele Milan va
trece la catolicismū și că episcopulū Strossmayer aduce
cu sine unū mare fondū, ca sē catoliciseze pe toți Sērbii.
Taxele suntū hotārīte. Unū bărbatū primesce 10, o fe-
meiā 5 galbeni pentru convertire. Refrenulū la tōte
acestea este, țice corespondentulū: „Sub Risticī așa ceva
n'ar fi cu puțință!“

SCRIRILE ȚILEI.

În ședința comitetului reuniunei de maghiarizare
din Clușiu — ținută în 19 Iuliu st. n. — s'a adusū hotā-
rīrea, ca'n viitorū contribuiriile sē se chiteze nu numai
pe cale țiaristicā, ci și prin chilante trimise nemijlocitū
contributorilorū. Pānā acum are reuniunea 3000 de
membri. Ministrulū de vonveđi br. Géza Fehérváry a
fostū rugatū prin o petițiune sē permitā honveđimei și
gendarmeriei intrarea în reuniune. Cu prilejulū adunārei
generale, care se va ține la 30 și 31 Augustū, orașulū
Clușului va aranja o imasantā festivitate naționalā. „Mai
pronunțatū simțū de a aduce jertfā — continuā telegrama
din Clușiu — este de a aduce jertfā — continuā telegrama

în ținuturile mai espuse și sêrace; ținuturile curatî unguresci ale Alfoldului sîntî mai puținî pronunțate pentru scopurile culturale (!) ale reuniunii. În sînulî poporațiunii ungare a Ardelului idea reuniunii de cultură a produsî o unire, care va face sî dispară deosebirea între partidele politice.... Dar la viitorile alegeri dietale cine 'și vorî sparge capetele? Membrii reuniunii de maghiarizare și cu cei cari vorî fi adăpați din cultura ei.

—0—

În Borsecî bîntue diferita în așa gradî, cî mai toți ôspeții au plecatî de acolo, după cum scrie »Szkfd.«

—0—

Comitetulî pentru pregătirea jubileului de 50 ani alî renașterii literaturii croate a înmînatî Banului prin 3 membri ai sîi programulî festivității. Banulî Khuen-Hedervary regretă, cî nu va putea sî apară la sêrbare, deorece în comitetî sîntî persoane pronunțate de dușmane guvernului; de altfelî elî nu va împiedeca serbarea și i doreșce cea mai bună reușire. Observîndî unî membru, cî serbarea nu are caracterî politicî, Banulî a dîsî: »Regretî, dar are așa caracterî.« Foile unguresci aprobă purtarea Banului. Se putea altfelî?

—0—

Pentru viitorî sesiune teatrală, componistii din Viena pregatescî 9 operete noue.

—0—

»Vointa Națională« spune: »M. S. Regele a cumpăratî 10,000 bilete d'ale loteriei Ateneului din București și a vîrsatî imediatî banii în cassa loteriei. M. S. Regele, prin acestî actî, dă o probă de înaltî interesî ce pîrtă instituțiunii Ateneului și în isbînda întreprinderilor sale. D. Dumba din Viena a rîspunsî încă dela începutî la apelulî Ateneului, cerîndî 1,000 bilete de loterie și plătîndu-le imediatî.

—0—

Cetimî în »Dunărea de josî«: »Autoritățile rusesci au găsitî mijloculî de a scîpă de evrei, silîndu-i a spune cî sîntî din România. Pe acestî simplă mărturisire le facî acte și fi trimîtu la noi, unde după o minuțiosă cercetare a actelorî dela autoritățile locale cîtu și din spusa evreilorî, s'a doveditî cî n'amî avutî fericirea a fi posedatî vre-o dată pe acești ôspeți. Atragemî atențiunea autorităților mărginașe cu Rusia, a nu se lăsă a fi induse în eróre și a respinge pe acești mosafiri, ce voiesce a ni-i hărăzi bunii noștri vecinî.

—0—

Cetimî în »Vointa Națională«: »În lista publicată de dîarulî »Stampa«, cu privire la tinerii cari au obținutî estimpî diploma de doctorî în dreptî dela facultatea din Roma, găsimî și numele unui Românî, d. Dionisie Popescu din București, care a făcutî, pe cîtu ni se spune, niște studii strălucite și a trecutî esamenele de rigóre cu multî succesî.

—0—

D-șora Elena Teodorini, care în momentul de față se află în Biarritz, a primitî visita mai multorî impresarii și compositorî celebri. Printre acești din urmă se află și d. Massenet, care a făcutî ôre-care schimbări anume pentru d-șora Teodorini în opera sa »Herodiada.« D. Samuels, agentî de teatruî din San-Francisco, stăruie ca d-șora Teodorini sî vină în acelî orașî pentru o seriă de reprezentații, scrie »Vointa Națională.«

—0—

După raportulî ministerului de interne alî Spaniei, s'au bolnăvitî de coleră pînă în sêptemîna trecută 60,000 de ômeni și au muritî 17,000.

Concertî în casa de tragere la semnî (Schützenhaus). Fiîndî timpulî favorabilî, mâne Mercurî în 10 (22) Iuliu capela orașenescă va dă unî concertî-seratî în casa de tragere la semnî. Biletele de permanență sîntî valabile.

—0—

»Românische Revue«, broșura 1-iu pe Iuliu 1885, redactată de Dr. Corneliu Diaconovich, a apărutî de sub tiparî.

„MUSZAJ“

Din Cîmpia, 20 Iuliu 1885.

Șovinismulî ungurescî trece peste tôte marginile. Sî privimî de pildă în Deșiu. Acî pentru propaganda maghiarizării Ungurii voiescî sî-și fundeze unî teatru naționalî maghiarî, — banii nu le ajungî, poporulî românî e silitî sî plătescă, fără de a mai fi întrebătî decă voiesce sîu ba, decă are de unde orî nu are, destulî atîta cî-i »muszaj!« Totî pentru unî asemenea scopî filantropicî ungurescî, puternicii dîlei au aranjatî în carnavalulî trecutî unî balî pintenatî în Oșorheiu; d. »Vicișpan« porunceșce ca și comunele românesci sî contribuie la acestî balî cu oferte mărinimose, noi n'amî fi vrutî dar d. »Vicișpan« ne dîșe »muszaj!« și etă cî comunele românesci fură despoiate unele de 2, altele de 4, 5, orî mai multî florinî.

Mai nou. În dîlele trecute am înțelesî cî d. Mayer János, solgăbirulî Mociului, ar fi ordonatî notarilorî sîi cercuali ca sî se inscrie de membri la »patrioticulî« »Kultur egylet« din Clușiu. Sub pretura d-lui Mayer se află și cîți-va notari românî, cari însoțiți și de alți neromânî au refusatî unanimî, dar ce sî vești? D. solgăbirulî le strigă: »muszaj!« și bieții notari temîndu-și oficiulî lorî, grăbiră a-și împărți pânea înscriîndu-se de membri la »Kultur-egylet«-ulî din Clușiu, după cum sîntî informatî fie-care cu cîte 2 florinî.

Se mai facî apoi și alte »glume unguresci« față cu poporulî românî; așa de es. cine a avutî ocaziune de a călătorî prin comunele românesci din comitatulî Murăș-Turda, a pututî observa nisce table de tînichea (pleu) acățate pe cîte unî stîlpî la încrucișarea drumurilorî cu inscrițiunea: »Jóbra kitérni, balra elöre haitani (pe românesce: la drepta se feresce, la stînga se mînă înainte.) Aceste inscrițiuni nu potî sî servescă spre orientare, nu potî sî fiă de folosî pentru poporî din a căruia pungă s'au procuratî acele table, pentru cî poporulî nu pricepe limba maghiară nici cîtu de puținî. Gicîți dar cu ce scopî s'a impusî poporului românî procurarea acestorî table? Dacă ne vomî aduce aminte cî vre-unî măestru »bunî patriotî« va fi avutî lipsă de cîți-va bani românesci, ușorî vomî putî deslega acestă enigmă.

Totî de asemenea natură mai are sî plătescă poporulî românî și alte obiecte și »filantropii«, pre cari elî nu le cunoscî, nu le-a vîdîtu și în veci de ele nu s'a folositî, așa cîtu e mirare cum mai pôte susta acestî poporî și cum mai pôte suporta multele impositî ce i se punî, departe fiîndî de a mai putea pofți dela elî și ceva contribuii pentru scopuri filantropice române. — Pînă cîndî totî »muszaj!« »muszaj!«

Cîmpenulî.

Unî preotî harnicî.

De pe la Murăș, Iuliu 1885.

La întîlniri ocazionale cu cîțiva d-nî protopresbiterî de ai noștri de ambele rituri, se aduse înainte sta-

rea deplorabilă a poporului nostru în tôte direcțiuni dar se vede cî necunoscînd-o, mi-au reflectatî, cî poporulî nostru numai Dumnezeu îlî mai pôte mîntî.

Se vede cî d-lorî, deși părinți sufletești, cumî rîu pre fii lorî sufletești, și trebuie vrîndî-nevrîndî deducemî, cî nu 'și-au luatî ostenela a lumina poporî pre care eu îlî cunoscî din experiență forte aplicată la coregere, numai învîțatura și sfaturile sî fie bine plicate, fiîndî esemplară și purtarea celorî ce li le dî. Ca ilustrațiune dau aici unî singurî casî, care va fi în față afirmațiunea: cî pre poporulî nostru numai Dumnezeu îlî mai pôte mîntî.

Înainte de asta cam cu vr'ô 18 ani, am cunoscutî mai întîiî comuna Sabadî, lângă Mureșu-Oșorheiu. Atunci în acestă comună o biserică de lemnî veche, destulî de spațiosă pentru poporenî și anumită la cîmî marî; curtea bisericii, unî locî frumosî, ca pustia, cî în curtea casei bisericî era mai multă murdăria curățeniă, grădina casei bisericî avea unî prospect de pustia. S'a schimbatî preotulî, fiîndî înlocuitî preotulî Cicudi, acum de 5 ani în Zau pe Cîmpia. Acest preotî a vîdîtu întîia ôră și a doua ôră unî numărî micî de poporenî în biserică; s'a convînsî de faptulî cî poporenii parte mare sub sf. liturghiă béu în cîrcîmî din satî. A treia Duminecă s'a dusî preotulî la cîrcîmî și cu vorbe frumoșe 'și-au scosî toți poporenii din cîrcîmă, pe unii i-a dusî cu sine la biserică, alții au promis a merge la biserică, cîtu se vorî schimba, și sî ținutî toți promisiunea. S'a schimbatî lucrulî cu totul după aceea. Poporenii mergîu în numărî mare la biserică la sfînta liturghiă și nu în numărî neînsemnatî și la vecernia. Sub sf. liturghiă nu vedea omulî unî Sabadeanî în cîrcîmă, și după amîți încă nu câte unulî, cîci bărbați și mueri mergîu la joculî tînorilorî ca privitori și acolo pretrecîu. Menționatîlî preotî a fostî sub totî timpulî respectatî de poporenii sîi cî la cîrcîmă în satî sî bea cu poporenii nici odată nu mersî, nu a umbatî nici la ôspețe în satî și nici la pomeni.

Acelî preotî și-a propusî edificarea unei biserici din materialî solidî; a studiatî lucrulî în tôte pîturile a găsitî modulî câștigării materialului mai estînd, cî edificarea sî se pôte face din puterile poporenilorî, cî începuseră a se reținea dela vîrsarea crucerilorî pentru leorcă în puna cîrcîmarului jidanî, și în urmă a câștigatî consimțemîntulî tuturorî parohianilorî la propunerea sa și învoirea la contribuii benevole după putinî cu sumilîte în bani, la cîratulî materialului cu care se vorî zidî, precum și la lucru cu pîmîle lângă dîdarî și lemînarî. Apoi însoțitî de unî poporanî alesî din parte celorlalți poporenî, au adusî la față loculî unî maestru cu care s'a făcutî tocmea și biserica întregă s'a ziditî în cele mai avantagiöse condițiuni cu ajutorulî poporenilorî.

Biserica e mare, spațiosă, solidă, cu unî exteriorî forte frumosî și interiorî strălucitorî, cîtu ca acestă biserică, altă biserică românescă departe împrejurî nu este. Curtea bisericii, înconjurată de arborî, este o adevărată podobă. Totî asemenea s'a înfrumusețatî și curtea grădina casei bisericî.

Activitatea, energia, purtarea morală și bunăvoințî dîră a preoțilorî pentru binele și prosperarea filorî sufletești, prin care însușiri laudabile respectivii își câștigă respectî și impunere morală la poporenî, potî produce cele mai bune rezultate.

SCRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alî »Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 21 Iuliu. — Ministrulî de culte și de instrucțiune Trefort a adresatî cîtră superintendentulî din Transilvania Teutschel o scrisóre, în care îi arată, cî în afacerea învîțăceii limbei maghiare ministrulî nu se pôte abate aici dela direcțiunea urmărită pînă acum. nici nu se pôte demite la transacțiuni.

FOILETONŪ.

Correspondență între I. Ghica și V. Alexandri

(Scrisóreă XX. După »Convorbiri literare.«)

(Urmare.)

În sfaturile boerilorî, numele eroului dela Marengo era de cîțava vreme forte adesea pomenitî; speranțele tuturorî erau întorse cîtră Franța și cîtră minunile ce se aușea cî se petreceau pe acolo. Deși unii dintre boeri, ca Pană Filipescu, ca Banulî Costache Ghica și alții, se gîndeau la ce era sî cîcă de dînsii împîratulî Alexandru alî Rusiei sîu împîratulî Leopoldî alî Austriei cînd orî afla ca au trimisî solî la desculți de Francesi, nimeni nu îndrăsnea sî iasă din vorba Banului Bătrînulî și a fiului sîu Scarlatî cu cumnații lui Dudescu și Văcărescu, a spătarului Grigore fiulî alî treilea alî Banului Ghica, care a domnitî mai în urmă la anulî 1822, a vornicului Scarlatî Cîmpenî, a vornicului Știrbeiu, a logofetului Băleanu, — cari, cu toți într'unî gîndî, erau de părere sî ducă pîsurile țerii la cunoscînța întîiului consulî. Se credea chiar cî generalulî Bonaparte umblă sî se sue pe scaunulî Țarigradului, ca unulî ce era viț de împîratî, din nîmulî Calomerilorî Porfirogeniți, și cî la lafa îmbrățișase legea lui Mohamed. numai și numai ca sî-și facă mînă bună la Turci.

Boerii erau bogați, forte bogați, dar averile lorî erau în moșii, în scutelnici, poslujnicî și țiganî. Bani, argintării, șaluri și scule cîte avuseseră le vîduseră, și le cheltuiseră în băjenii. Nicolae Dudescu, care știa bine franțuzesce, se oferea sî se ducă la Paris, sî pledeze cauza țerii cu cheltuiala lui; dar deși averea lui era colosală, însî nu era în stare sî găseșcă nici o miă de lei bani bîtuți. Ce brumă monedă mai rămăsese pe icî pe colo d'abia ajungea ca sî încropescă haraciulî cîtră Pîrtă, și în strîmțorarea de bani în care se aflau trimiseseră sî aducă pe Băltărețulî.

Trecuseră doue ôre după sfințitulî sîrelui, și cerulî era fără lună și fără stele, cînd o bută — numai bronzurî și poleeli, dinainte, d'a drepta și d'a stînga caprei visițiului, cu doue sirene aurite, cu cîdele încolăcite și cu capetele cîutîndî spre doue mîrțoge de cai cu hamuri legate cu sfîră; visițiulî cu cojî peste cămașa lungă, și cu doi feciori dîndărătî cu caure pe capî, — cobora la vale îspre curtea Banului Ghica, urmîndî la pasî după unî țiganî desculțî și sdrențorîndî cu o masală mare pe spinare. Podelele jucau ca clapele unui clavierî sub rôtele butcei și aruncau în susî din hasna stropî de noroiu apătîosî, care la lumina pîcurei luceau par'car fi fostî petre scumpe. Acelî ștraniu echipajî purta unî felî de boerî cu cîacșiri și cisme roșii, cu o giubea soiôsă imblînită cu nafî și în capî cu unî ișlicî

în patru colțuri; degetele boerului erau pline de inelî de rubinî, de smarandî și de diamantî. Era așteptatî la sfatulî boerescî, și dela dînsulî depindea realizarea cugetărilorî patriotice ale boerilorî. Elî mînuia banii ce mai rămăsuseră în țară; elî avea daraveri cu Țarigradulî și cu Beciulî; iscălitura lui ajunsase sî alba trecere chiar și dincolo de Lipsca. Șopronele lui și la dîle din pimniță gemeau de scule, șaluri și argintării, totî amaneturî de pe la boeri. Butca în care se sdreacina adusă, pentru o nuntă mare, nu-i fusese plătîtu și sta amanetî în șopronulî sîu; ér inelele din degete erau marfă de vîndare.

În curte la Banulî, aprîpe de scară, stau o mulțime de masalele înfipte în pîmîntî, cu masalații rîdî pe lângă dînesele; vizitiî, plecați într'o rină pe capî, cu hîturile în mînă, își petreceau vremea cu glume și pîcălituri între dînsii; fiecare la rîndulî sîu povestea cîte o batjocură, o trînteală sîu o bîtae bună mîncîtu dela Turci, Nemți sîu dela Muscalî, și făceau unî hîntî nespusî, — cî așa e făcutî Românulî, ride de tôte și de toți, chiar de necazuri și de nenorociri.

Băltărețulî, coboritî din trîsură, suia greoiu scara, ținutî de subțiori de cei doi feciori. S'ara da în pridvorî, și pridvorulî într'o sală mare lungă, unde fumulî de tutunî din ciubucele ce slugile aprîndeau și duceau în casă la boeri d'abia lăsă sî se zărîscă o luminare de

Nimenea — dice ministrul — nu contestă că este necesară cultura în două limbi. Aceasta o dovedește primirea limbei germane între obiectele obligate în școlile secundare. De altă parte pretinde interesul general ca să se lățească limba legislației și a administrației statului în straturile populației poliglote a țerei. De-o „prescriere“ a limbei germane nu pôte fi vorba. Interesul ambelor părți va fi înaintat numai dacă Sașii vor fi gata a intra în relații mai intime cu poporul maghiar. Durere însă că în privința acesta s'a făcut puțin din partea Sașilor ardeleni. Causă acestei stări neîmbucurătoare este sistemul de creștere al junimei sășesci, care abia își absolvă studiile umanistice și este trimisă în străinătate de unde tinerii se întorc acasă ca teologi și candidați de profesură adăpați cu păreri și tendințe, cari stau în flagrantă contradicere cu interesul statului. Este d'ér de lipsă a se schimbă sistemul de creștere. Cultivarea la universitățile esterne se nu fi începutul și încheierea studiilor academice. Cultura specialistă se și-o câștigate tinerii în patriă, de aceea provocă ministrul pe superintendeul a înființa o facultate teologică-filosofică, pentru care îi promite sprijinul cel mai mare din partea guvernului.

BUDAPESTA, 21 Iuliu — O ordonanță a ministrului de instrucțiune *interdicte autorităților bisericesci greco-orientale și greco-catolice de a distitui din postul lor pe învățătorii confesionali, fără a fi cerut mai înainte aprobarea ministrului.*

DIVERSE.

Drugii de argint și tesaurul din Hué. — Drugii de argint găsiți la Hué, decâtă trupele franceze, constituiesc pe lângă altă monedă de aramă moneda curentă din Cochinchina, Tonkin, Anam și Cambodge. Drugul de argint, care sémână prin forma sa cu o bucată de ciocolată, cântăresce cinci sute grame și valorează 95 până la 100 franci. Nu este decî de mirat dacă împăratul, fugind în munți, n'a putut să-și ia cu densusul și tesaurul, mai cu sémă gândindu-se cineva că cinci milioane în drugii de argint cântăresce 25,000 kilograme. Acești drugii nu constituiesc decât o parte din bogățiile dela Hué, unde se află tesaurul și magasinul de giuvaeruri (aur, argint, medalii de aur și de argint, monedă meșicană, argint masiv, vase de aur și de argint, sfeșnice, lingure de aur și de argint, etc.) magazinele de broderii, de mătăsării chineze, anamite, de mărfuri și de medicamente, de mărgăritare și de diamante, tesaurul particular al reginei mame și tesaurul provinciilor.

Nume curioase. — Cetim în „Voss. Zeit.“ din 14 Iuliu: Impăratul din Birma a trimis o solie în Europa, care se află acum în Paris și după aceea va vizita și Germania și Anglia. Solia constă din 3 persoane: Thay-Nay-Mio-Nin-Din-Naja-Tan-Dan-Zin-Min, cel dintăiu secretar al consiliului secret al împăratului birman; Sayo-Daw-Geey, care ocupă în Birma aceeași pozițiune ca și un ministru de interne la noi; Mung-Khan un june birman din cea mai de frunte familie din țară. Solii au fost primiți de d-lă Freycinet. Ei au însărcinarea, de a învăța a cunoște toate întocmirile publice, agromonia, industria și comerțul Europei.

Ingropat de viu. — Intr'ună ținută turcescă a murit — după cum relatează „Vatan“ — un recrūt și conform ritului mohamedan a fost îngropat înainte de apusul soarelui. Indată după ceremoniă auqiră omenii eșind din gropă un vaet disperat și strigăte de ajutor, din care causă se duseră iute la Imam și îl rugară de a le da voia, ca să vedă ce este înăuntru. Acesta refușă deschiderea gropii, provocându-se la dogmatica coranului și prin acesta lucrul s'a liniștit. Abia în ziua următoare de dimineață, făcuseră cățî-a Turci planul, în ciuda Imamului, de a desgropă pe cel îngropat în ziua trecută și deja după puțin lucru li se presintă o prive-lisce înfiorătoare. Nefericitul fusese îngropat de viu și se înăbușise în gropă. Starea cadavrului și diferitele semne găsite erau o dovadă de înfiorătoare luptă cu mórtea, ce-a trebuit să o pórte această victimă de com-pătimit, din cauza unui Imam fanatic.

Explosiune într'ună deposit turcesc de praf de pușcă. — După cum se anunță din Bender, se întâmplă în zilele acestea în laboratoriu de artilerie de acolo prin neprecauțiunea unui soldat, o exploziune care ar fi putut produce nenumărate pagube și ar fi putut arunca întregul oraș Bender în aer, deorece acest laboratoriu era în legătură cu un bastion, în care se păstrau mai multe mii de puși de praf de pușcă. În laboratoriu unde s'a întâmplat exploziunea, se aflau tocmai 50 de butoie de materie explosivă. Intempinarea unei mari nenorociri este de a se ascrie împrejurării, că oficerii și soldații, cari nu-și perdură prezența de spirit, indată după prima detunare intrară în laboratoriu care ardea și cu jertfa vieții lor tirară butoiele cu praf și alte materii explosive până la țermurul Dnistrului. Laboratoriu a ars total și soldatul, care a pricinuit exploziunea, peri în flacări.

Presimțiri. — La hotarele localității Szégszárd renumită prin vinul său bun, se află lacul Csörgötö, despre care istorisește poporul, că pe fie-care an pretinde cel puțin o victimă. Duminecă își luă unicul fiu de 21 de ani al locuțorii Gabriel Meszáros, rămas bun dela mamă-sa, pentru ca să mērgă să se scalde în lac. Mamă-sa îi duse glumind: „Dacă te îneci, atunci nu veni acasă.“ „Linistese-te mamă,“ răspunse fiul; „dacă mă voi îneca, mă aduc de sigur acasă.“ Nicî nu trecuse o oră, și cadavrul unicului copil se afla dinaintea femeii, care era disperată. Tēnărul Meszáros s'a depărtat prea mult de țermurele lacului și s'a înecat. Se înțelege de sine, că prin cazul acesta mai recent de nenorocire, credința poporului s'a întărit.

Turnura ca salvătoare de viață. — Din Thuringia se relatează următoarele: Deunăzile se preumbla în Apolda pe trotuar o damă robustă, ală cărei revers era împodobit cu o turnură colosală. De odată cădu din etagiul de sus un copil de doi ani, care se plecase prea tare pe ferestră, atinse spatele damei și apoi se aședă formal pe turnură. Un om, care se afla înderăpt, apucă copilul, așa că acesta nicî nu atinse pavagiul. Astfel deveni multă urgisita turnură, care acum în Apolda este lăudată de toți, salvătoare de viață.

Copil monstru. — Calita, soția lui Costache George Stroe din comuna Căldăreșci, județul Buzău, a născut un copil de sex masculin, avend cerul gurei și gingiele de sus lipite de nas și scose afară, ér buza d'asupra este crăpată, scrie „Voința Națională.“

său, care ardea într'un felinar atirnat în tavan. În sală acolo lume de totă mâna, boeri mai mic, calemgii, coconăș, ciocoi și slugi, fel de fel de ișlice.

P'atunci forma ișlicului nu era numai o fantasiă, cum este astăzi cu pălăriile, mai înalte sau mai scurte în părți, mai rotunde, mai gogonețe sau mai țugiate, mai tari sau mai moi, după pofta fiecui: fiecare trebuia să pórte ișlicul după teapa lui.

Boerii cei tineri și eleganți și feciorii de boer mare purtau în cap un glob rotund de hârșă brumărie; mărimea acelu balon era de aproape patra coți în circumferință și avea la unul din poli o gaură pe unde intra capul până d'asupra sprincenelor, și la celălalt pol un fund de postav de mărimea și de forma unui cuib de rēndunică, de unde boerul, plecându-și nițel gâtul la drēpta, putea să-și apuce ișlicul cu patru degate.

Boerii mai în vērșta purtau ișlic totu atât de umflat, dar sferă nu era întregă, era tăiată neted orizontal, ceva mai sus de cerul cel mare, iar pe acelu șes era întins un fund de postav. Ișlicul acesta se lua din cap cu ajutorul amēndurora mânilor.

Calemgii, ciocoiășii, slugile de dindărătul caleștilor boerești și negustorii cei mari, purtau ișlic mic de forma unui borcan întors cu gura în jos, și de

un diametru mult-mult de o jumătate de cot, și d'asupra o pernă mare în patru coluri umplută cu bum-bac sau cu pēr de cal.

Boerii cei mari se îmbrăcau cu cacișiri roșii cu meși, papuci sau cisme galbene de meșină cu botul ascuțit întors în sus și fără toc; antiriile erau de ghermerit, de citarie, calemneriu, cutnie, selimie sau sevaiu; se încingea la brău cu șal de Indii; vara, fermeneaua scurtă; vara și iarna scurteică îmblănită cu pacea de samur, singiapu sau cacom; pe d'asupra giubea de postav sau, la sērbători, biniș. La alaiuri și la ceremonii, protipendada și veliți purtau pe cap giuguman de samur cu fundul de postav roșu; vara feregea și iarna contașu-bașu; boerul purta hanger la brău; boerii cei hală stau împrejurul Domnului cu bastone lungi în mână. Numai Vodă și Beizadele purtau fund alb la giuguman. La zile mari, Domnul îmbrăca cabanița, care era un fel de contașu cu caci-prazuri de fir și cu profiruri de samur. La alaiuri, boerii cei mari mergeau călari pe cai arăpesci acoperiți cu harșă mare cusută cu fir.

Băltărețul, cum intră în sală, se duse drept la un boer bătrân căruia toți îi dăuau Arhon Medelnicerul și-l rugă să vestească Banului sosirea sa.

Intr'un colț, împrejurul unui mangal, lumea sta grămadă ascultând cum se cărau unul pe altul

Otrăviți prin bureți. — Trei locuitori din comuna Tērgșoru-Nou, județul Prahova, mănăcându niște bureți fripiți, pe dată au fost apucați de durere de stomac, din care causă unul a și inetat din viață, ér ceilalți doi au scăpat prin ajutorul medical ce li s'a dat.

Satin merveilles negru (de tot din mătase) 1 fl. 15 cr. metrul până fl. 18.60 (în 16 dif. calități) trâmte pentru câte o roche, seu cu bucata fără taxa vamală la casele mușterilor depositulu fabricii de mătase a lui G. Henneberg (liferant al curții regale) în Zürich. Mostre se trimit imediat. Scrisorile pentru Elveția costă 10 cr.

Nou abonament la „Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Iuliu st. v. 1885 se începe un nou abonament, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
„ șese „ 6 „
„ un an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci
„ șese „ 20 „
„ un an 40 „

NB. Prețurile acestea le-amă ficsat spre a ușura abonantilor noștri din România plata abonamentului, fără a mai socoti agiul.

Domnii ce se vor abona din nou se binevoescă a arêta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Cursul la bursa de Viena

din 20 Iuliu st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	98.55	Bonuri croato-slavone	102.-
Rentă de hârșă 5%	92.70	Despăgubire p. dijma de vin ung.	97.50
Imprumutul căilor ferate ungare	148.70	Imprumutul cu premiu ung.	119.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-ma emisiune)	98.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	119.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.	Renta de hârșă austriacă	82.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.50	Renta de arg. austr.	83.50
Bonuri rurale ungare	102.50	Renta de aur austr.	209.-
Bonuri cu cl. de sortare 102.-		Losurile din 1860	139.50
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	101.75	Acțiunile băncii austro-ungare	869.-
Bonuri cu cl. de sortare 101.50		Act. băncii de credit ung.	290.
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	101.75	Act. băncii de credit austr.	284.60
Bonuri rurale transilvane	101.75	Argintul — Galbin împărătesc	5.88
		Napoleon-d'or	9.89 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	61.30
		Londra 10 Livres sterlinge	124.95

Cursul pieței Brașov

din 21 Iuliu st. n. 1885.

Bancnote românesce	Cump.	8.82	Vend.	8.84
Argint românesc		8.70		8.75
Napoleon-d'or		9.84		9.86
Lire turcesc		11.15		11.20
Imperial		10.10		10.15
Galben		5.84		5.87
Scrisurile fonc. „Albina“		100.50		101.-
Ruble Rusesc		122.		123.5
Discontul		7—10 %		pe an.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Nr. 333 ex 1885.

a. f. sc. gr.

Publicațiune de licitațiune

pentru arândarea dreptului regală de propinațiune sèu cârciumărită.

A) Obiectul.

Fondulă scolică centrală ală foștiloră grănițeră români de religieuna românescă greco-catolică de pe teritorulă regimentului de odinoră c. r. ală II-le români de margine din Ardeală Nr. 17 posedă

I cu dreptulă de proprietate avitică dreptulă regală de cârciumărită din comunitățile de pe Valea Rocnei sèu a Someșului și anume:

1. din Năsèudă, 2. din Rebrîșora, 3. din Rebramare, 4. din Parva (Lunca Vinului) 5. din Nepos (Vărarea), 6. din Feldru, 7. din Ilva-mică, 8. din Sângeorgiu, 9. din Maieră, 10. din Rocna vechiă, 11. din Rocna nouă (Șanțu), 12. din Ilva-mare, 13. din Măgura, 14. din Santu-Iosifă (Poiana), 15. din Leșiu, 16. din Salva, 17. din Hordou, 18. din Bichigiu, 19. din Telciu, 20. din Romuli, (Strîmba), 21. din Runcu, 22. din Mititeiu, 23. din Găurenă, 24. din Plaiu (Suplaiu), 25. din Poieni (Poienile Zagrei), 26. din Zagra, 27. din Mocodă cu cele două comunități de după tîrgă (dela Șieu), 28. din Nusifală (Nagy-Falu) și 29 din Sântă-Ioana (Szt.-Iván).

a) Dela scaldele dela Rocna numite: Valea Vinului.

II. Ca cumpăratură liberă dreptulă regală de cârciumărită dela scaldele dela Arieșă (Dombhát).

III. Asemenea ca proprietate câștigată pe temeiulă serviciului militară de 88 (optzeci și opt) de ani și a regulamentului de graniță din 1766 prin complanarea fondului scolică centrale greco-catolică cu erariulă în pactulă din 12 Martiu 1872 dreptulă regală de cârciumărită din comunitățile:

a) din Valea Borgoului: 30. Borgo Rusă (1) 31 Borgo Dioseni, (2) 32 Borgo Mișloceni (3) 33 Borgo-Suseni (4) 34 Borgo Prundă (5), 35 Borgo Bistrița (6) 36. Borgo Tiha (7), 37 Borgo Murășeni (8).

b) de după tîrgă, de pe Valea Șieului, sèu cerculă Monorului, 38 Budaculă români (Román Budák) (1), 39 Ragla (2), 40 Șieuță (Kis Sajó) (3), 41 Monoră (4), 42 Gledini (5).

c) Din Valea Mureșului (totă de după tîrgă, cerculă Monorului, acum comitatulă Murășă-Turda), 43 Rușii în munți (Maros-Oroszfalu) (6) și 44 Morărenă (Monosfalu) (7).

IV. Mai încolo totă pe calea cumpăraturei libere prin fondulă filiale de rezervă ală fondului scolică centrală gr.-cat.

1. dreptulă regală din prediulă Măgura Calului în estravilanulă comunităței Borgo Tiha și 2. dreptulă regală de cârciumărită din Tihuța în estravilanulă comunităței Borgo Prundă.

V. Dintre aceste eserită acestă dreptă fondulă scolică centrală susă numită eschisivă preste anulă întregă în Aniesiu (II) în Valea Vinului (I a.) în Măgura Calului (IV 1) și în Tihuța (IV 1)

VI. In comunitățile Valea Someșului cu Nusifală și Sânt-Ioana (I p. 29 inclusive) dreptulă regală de cârciumărită de preste anulă e cumulată definitivă cu celă treilunară (liberă) de tómnă.

VII. In comunitățile de pe Valea Borgoului, Șieului și Murășului (III a, b, c) dreptulă liberă treilunară de tómnă nu e încă cumulată ci se eserită pe lângă celă de peste anulă.

B) Modalitatea.

Spre a asigură venitele acestui dreptă regală pe țece anulă după olaltă, adecă din 1 Ianuaru st. n. 1887 până la 31 Decemvre 1896 inclusive, până la 12 ore la mieđu nopții, administrațiunea fonduriloră scolică și de stipendie ale foștiloră grănițeră români de pe teritoriulă susă descriului regimentă, mai târđiu în districtulă Năsèudă, ér acum (afară de III c., 1, 2) în comitatulă Bistrița-Năsèudă, publică prin acésta licitațiune cu oferte și invită pe cei, ce ară dori a luă în arêndă dreptulă de cârciumărită în una sèu în mai multe din comunitățile și prediele înșirate sub I II III și IV ca până Luni în 17 Augustă st. n. 1885 la 2 ore p. m. sèși trimită la adresa: „Comisiunei administrătoře de fondurile scolică și de stipendii ale foștiloră grănițeră români în Năsèudă ofertele compuse în scrisă sigilate, timbrate și încărcate cu vadiulă de 10% (țece la sută) a prețului de strigare statorită după specificațiunea mai dela vale, sèu în bani gata numărați sèu sunători, sèu în note de ale băncei austro-ungare, sèu și în hărtie de stată de ale Austro-Ungariei, computate după cursulă bursei din țiuva licitațiunei dimpreună cu cupónele și talónele loră încă nedecăđute, scăđute cu 15% sub prețulă nominală.

Ofertele voră avă a cuprinde în sine ca condițiune sine qua non:

1) cumcă îmbiitorulă ia dreptulă de cârciumărită în arêndă pe 10 (țece ani) începêndă din 1 Ianuaru st. n. 1887 până la 31 Decemvre 1896.

2) Prețulă câtă îlă oferesce pe anulă pentru fiecare din comunitățile sèu prediele numite, una câte una sèu și mai multe ori tóte întruna, însă așa ca la dreptulă regală din fiecare comunitate sè fiă pusă prețulă oferită pentru acela separată, deórece oferte cumulative cu o sumă pe mai multe, sèu pe tóte drepturile regale din tóte comunitățile în concretă la olaltă, ori și în ce grupe, sèu secțiuni din diferitele vâli nu se primescă, și de se voră dá, se voră restitui oferentului fără considerare.

Prețulă oferită va trebui sè fiă mai mare decâtă suma pusă ca preță de strigare în conspectulă dela călcăiulă acestei publicațiunii, însă sub acelu preță nici de câtă nu se va acceptă.

3) în ofertă trebuie să fiă pusă neapărătă condițiunea că oferitorulă cunósce bine și pe deplină condițiunile generală și specială de licitațiune până în cele mai mărunte părți ale loră și că se supune necondiționată la ele și sè îndatorésce a-le împlini fără nici o escusare și apoi cumcă

4) Ofertulă sèu sè fie scrisă și subscrisă cu mâna propriă a oferentului sèu se aibă tóte recerînțele unui documentă deplină validă după procedura civilă.

Indată ce voră trece 2 ore p. m. în 17 Augustă nou 1885, se voră deschide ofertele în fața comisiunei administrătoře și a membriloră de comitetă, cari din întêmplare, sèu anume ar luă parte la licitațiune și acele se voră înregistra într-ună protocolă, ce se va suscepe despre licitațiune, începêndă dela celă mai mică oferente până la celă mai mare.

5) la comunitățile din Valea Borgoului, a Șieului și a Mureșului (III. a, b, c) sè se pună în ofertă două sume, adecă suma câtă se oferesce numai pentru dreptulă de preste anulă și suma câtă o oferesce cumulative la olaltă cu celă treilunară de tómnă la olaltă la fiecare comunitate separată.

Comisiunea administrătoře va ține cu membrii de față ai comitetului sèu și de sine, ședința secretă, în care va decide numai decâtă că pe care din oferenți sèu pe cari sè-i recomande la comitetă și la locurile superioře spre aprobare, ér celorlalte după decideră numai decâtă le va restitui vadielă depuse. Atătă condițiunile generală, câtă și cele specială mai deaprobe se potă vedé la comisiunea administrătoře în orele de oficiu.

Din ședința comisiunei administrătoře de fondurile scolică și de stipendii ale foștiloră grănițeră români.

Năsèudă, 12 Maiu 1885.

Președintele:
Iosifă Mihalașiu, m. p.

Secretarulă:
Ioachimă Murășianu m. p.

Conspectă

despre prețurile de strigare statorite pentru dreptulă regală de cârciumărită din cele 44 comunități foste grănițeresci și cele 4 predie din țitulă fosului II-lea regimentă români de margine din Ardelă pentru licitațiunea cu oferte din 17 Augustă st. n. 1885.

Nr. curentă	Comitată	Ținutulă		Comunitatea sèu Prediulă unde e dreptulă de cârciumărită.	Prețulă strigărei				Adnotare		
		preste totă	în parte		cumulată cu celă de treilună	fără cumulare cu celă de 3 luni.	fl.	cr.			
1.	Bistrița - Năsèudă	I. Valea Rocnei sèu a Someșului		Valea Rocnei sèu a Someșului	4693				Aici prețulă strigărei e pusă și anume la Borgou fiind cumulare numai provisoră, ér după tîrgă fără cumulare și de a se îmbia prețulă și fără și cu cumulare dreptului de cârciumărită de 3 luni de tómnă atătă în Valea Borgoului câtă și în cerculă Monorului.		
1				Năsèudă	1850						
2				Rebrîșora	936						
3				Rebramare	400						
4				Parva (Lunca Vinului)	1271						
5				Nepos (Vărarea)	1522						
6				Feldru	1707						
7				Ilva mică	2253						
8				Sângeorgiu	2185						
9				Maieră	4453						
10				Rocna vechiă	1790						
11				Rocna nouă (Șanțu)	1612						
12				Ilvamare	1130						
13				Măgura	670						
14				Sântu Iosifă (Poiana)	1225						
15				Leșiu	2009						
16				Salva	69						
17				Hordou	474						
18				Bichigiu	2230						
19				Telciu	271						
20				Romuli (Strîmba)	579						
21				Runcu	644						
22				Mititeiu	165						
23				Găurenă	247						
24				Plaiu (Suplaiu)	526						
25				Poieni (Poienile Zagrei)	1661						
26				Zagra	1060						
27	Mocodă										
28	Bistrița - Năsèudă	I. Valea Rocnei sèu a Someșului		După tîrg sèu Valea Șieului	370						
29				Nusifală (Nagyfalu)	156						
30	Bistrița-Murășă-Năsèudă-Turda	III. Valea Borgoului II. II.	II. Valea Borgoului	a) Valea Vinului	1778						
31				II. Aniesă (Domb hat)							
32				a) Valea Borgoului							
33				1. Borgo-Rusu	1600						
34				2. „ Dioseni	2149						
35				3. „ Mișloceni	2766						
36				4. „ Suseni	2150						
37				5. „ Prundu	3986						
38				6. „ Bistrița	3152						
39				7. „ Tiha	2542						
40				8. „ Murășeni	2016						
41				III. Valea Borgoului	II. Valea Borgoului		b) După tîrg sèu cerculă Monorului				
42							1. Budaculă români (Román Budák)		568		
43							2. Ragla		228		
44							3. Șieuță (Kis-Sajó)		1475		
45							4. Monoră		1486		
46				III. Valea Borgoului	II. Valea Borgoului		c) Valea Murășului				
47							1. Budaculă români (Román Budák)		1829		
48				2. Ragla		457					
49				3. Șieuță (Kis-Sajó)							
50				4. Monoră							
51				5. Gledini							
52				III. Valea Borgoului	II. Valea Borgoului		d) Valea Murășului				
53							Rusu în munți (Maros Oroszfalu)				
54				7. Morărenă (Monosfalu)							
55				III. Valea Borgoului	II. Valea Borgoului		IV. Măgura calului				
56							1. Măgura calului		965		
57	2. Tihuța		681								

Anunțămă aceloră onorați cetitori, cari voră binevoi a se abonă la fôia noastră de aici încolo, că avemă încă în rezervă numeră dela începutulă anulă 1885 prin urmare potă sè aibă colecțiunea completă.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZ. TRANS.“